

Nagerechten

Voor het nagerecht kennen we een light-versie en een uitgebreidere variant:

Light-toetje: Van harte aanbevolen aan PS!

Bij elk onderzoek nemen wij de volgende aanbeveling aan PS op: 'Verzoek GS om -een jaar na de besluitvorming over een onderzoek- inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen'. Daarmee krijgen PS inzicht in wat er met de aanbevelingen gedaan is. Mocht dat niet voldoende zijn, dan is er de mogelijkheid voor een follow-up.

Follow-up: Een terugblik door de Rekenkamer

Voor een aantal onderzoeken brengen we in beeld wat er met de aanbevelingen is gedaan. Dit deden we in 2015 bijvoorbeeld voor een onderzoek naar bedrijventerreinen waarover we in 2012 constateerden dat de uitvoering onder druk stond.

Follow-up bedrijventerreinen; de regierol bij planning en programmering

We constateerden voor beide provincies dat er nog steeds sprake is van een aanzienlijk overaanbod aan bedrijventerreinen. Dat wil zeggen dat er meer terreinen op voorraad zijn dan er naar verwachting de komende jaren gevraagd zullen worden. Voor de provincie Overijssel concludeerden we dat een actievere regievoering -juist vanuit haar bovenregionale rol- nodig is om een grotere bijdrage te leveren aan het terugbrengen van het overaanbod en daarmee te zorgen voor een gezondere markt voor bedrijventerreinen. De provincie Gelderland vult haar regierol weliswaar actief in, maar heeft de regio's in het verleden ruimte geboden om -onderbouwd- extra vraag op te voeren ten opzichte van de landelijk gehanteerde prognose. Met haar bovenregionale rol is de provincie Gelderland nu aan zet om samen met de regio's het overaanbod terug te brengen en daarmee te zorgen voor een gezondere markt voor bedrijventerreinen.

Natafelen

Een uitgebreid diner verdient het om afgesloten te worden met een kopje koffie of thee. Dat drinken we graag met u, om nog eens verder te praten!

Bestuur en team

Van links naar rechts Arne Willigenburg, Michael Mekel (voorzitter), Suzanne Spenkelink, Karen IJssels, Bea Vlieger (bestuurslid), Taco Schaaf, Suzan Mathijssen (secretaris-directeur), Annemarieke Hissink, Edo Gies (bestuurslid).

Contactgegevens

0570-665800 of 06-51865795

info@rekenkameroost.nl

Volg ons op twitter: @rekenkameroost

Adresgegevens

Rekenkamer Oost-Nederland
Achter de Muren Zandpoort 6
7411 GE Deventer
www.rekenkameroost.nl

Op het menu...

Smaakmakende onderzoeken met soms pittige conclusies en hartige aanbevelingen

Deventer

Beste lezer,
U bent nieuwsgierig naar de Rekenkamer Oost-Nederland. Of u krijgt te maken met de Rekenkamer Oost-Nederland en wilt daarom wat meer over ons weten. Met deze brochure geven we u een kijkje in onze keuken; wie zijn we en wat doen we?

De Rekenkamer ondersteunt Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel door het uitvoeren van onderzoek. Onderzoek gericht op doeltreffendheid (worden de doelen gerealiseerd), doelmatigheid (hebben de inspanningen en middelen bijgedragen aan het realiseren van de doelen) en rechtmatigheid (zijn wet- en regelgeving nageleefd). Vaak doen we onderzoek naar het gevoerde bestuur en kijken we terug. Daarmee ondersteunen we PS met hun controlerende rol. Ook zetten we onderzoek in om PS te ondersteunen in hun kaderstellende rol, vaak vloeit dit voort uit het terugkijken op de afgelopen periode, en soms uit ex-ante onderzoek. Wat al onze onderzoeken gemeen hebben is dat ze onafhankelijk en betrouwbaar tot stand komen en altijd gericht zijn op leren; wat kan er nóg beter. Dat is onze bijdrage aan het openbaar bestuur.

We nodigen u graag uit om op onze website www.rekenkameroost.nl onze producten te bekijken. In deze brochure geven we u alvast een voorproefje van wat wij op onze menukaart hebben staan. Hopelijk smaakt het naar meer!

Namens het bestuur en medewerkers van de Rekenkamer Oost-Nederland,

Michael Mekel
Voorzitter

Suzan Mathijssen
Secretaris-directeur

Voorgerechten

Onze appetizers zijn er in verschillende vormen:

Quickscan: in relatief korte tijd geven we u inzicht in een thema.

Een voorbeeld hiervan is de [quickscan naar externe inhuur](#).

Op verzoek van de auditcommissie voerden we een verkenning uit naar externe inhuur bij de provincie Overijssel. Aanleiding voor de vraag is de bezuinigingsopgave die de provincie in 2012 heeft ingezet. Uit het onderzoek uit 2014 blijkt dat vanaf 2010 zowel de formatie als de totale omvang van externe inhuur en uitbesteding afneemt. De taakstelling om de ambtelijke organisatie te verkleinen gaat tot en met 2013 niet gepaard met een toename van externe inhuur en uitbesteding.

Nulmeting: om gegevens te kunnen vergelijken, doen we onderzoek op twee momenten.

Een voorbeeld hiervan is de [nulmeting social return](#).

Bij de invoering van social return binnen de provincie Gelderland, vroegen de Staten ons om na een jaar te evalueren. Ook de Staten van Overijssel waren hierin geïnteresseerd. Om de evaluatie goed uit te kunnen voeren hebben we voor beide provincies een nulmeting uitgevoerd in 2013. De nulmeting gaf in beide provincies niet op alle onderdelen het zicht dat wij de Staten wilden bieden. Dat had te maken met gebrekkige administratie bij de provincies en doordat er nog nauwelijks keuzes waren gemaakt over de toepassing van social return. De aanbevelingen waren dan ook met name op gericht op de te maken keuzes en de administratie.

Onze keuken

We werken vanuit de principes van de fusion-keuken. Onze gerechten zijn betrouwbaar, verrassend, actueel en gaan verder dan een opsomming van feiten. Dat levert soms een pittige smaak op. We gebruiken lokale ingrediënten uit Gelderland en Overijssel.

Hoofdgerechten

Onze hoofdgerechten laten zien waar we voor staan; grondig onderzoek met een kritische blik, gericht op (nog) beter openbaar bestuur. Verdeeld over diverse beleidsthema's is er voor elk wat wils.

Social return: het vervolg op de nulmeting

In 2014 hebben we voor beide provincies social return geëvalueerd. Daaruit bleek een duidelijke stijging in het aantal keren dat social return is toegepast: meer mensen zijn daardoor aan het werk gegaan. Ook bleek dat ondernemers overwegend positief zijn over de wijze waarop de provincies social return toepassen. De invoering van social return binnen de provinciale organisatie kent een lange doorlooptijd en de administratie biedt -net als bij de nulmeting- niet op alle vlakken volledig zicht. Daardoor konden we geen uitspraak over het doelbereik doen.

BRZO-omgevingsdienst: hoe vullen de provincies hun rol als opdrachtgever in?

Sinds 2013 hebben provincies de rol van opdrachtgever voor de omgevingsdienst die de uitvoering van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving doet bij majeure risicobedrijven. Deze bedrijven vallen onder het Besluit Risico's Zware Ongevallen (BRZO). De rekenkamer heeft onderzocht hoe de provincies hun opdrachtgeversrol voor de zogenaamde BRZO-omgevingsdienst hebben ingevuld. Uit het onderzoek kwam dat Gelderland een duidelijke opdracht heeft verleend, maar dat de opdrachtgeversrol nog doorontwikkeld kan worden. Over het Overijssels opdrachtgeverschap is de rekenkamer kritisch; de opdracht is niet duidelijk, het opdrachtgeverschap wordt indirect ingevuld en de uitvoering is niet op afstand geplaatst. Onze collega rekenkamers hebben een vergelijkbaar onderzoek uitgevoerd waardoor er ook een landelijke beeld is te geven.

Cultuur: wat levert het stimuleren van cultureel ondernemerschap op?

Het stimuleren van cultureel ondernemerschap was in beide provincies speerpunt in de periode 2013-2016. De rekenkamer onderzocht in 2016 welke rol de provincies daarin hebben gespeeld en hoe het cultureel ondernemerschap in de culturele- en erfgoedsector zich ontwikkeld heeft. In Gelderland is de impact van de instrumenten met name in de culturele sector beperkt. In Overijssel laat de ontwikkeling van het cultureel ondernemerschap een overwegend positief beeld zien. Het is echter lastig vast te stellen wat de bijdrage van het provinciale beleid hieraan is geweest.

Groot onderhoud van wegen en kunstwerken: borging van kwaliteit nu en in de toekomst

De provincies zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van provinciale wegen en kunstwerken zoals bruggen en viaducten. In 2016 onderzocht de Rekenkamer de kwaliteit en de daarbij benodigde middelen voor het groot onderhoud van wegen en kunstwerken geborgd is, nu en in de toekomst. Door het ontbreken van door PS vastgestelde inhoudelijke kaders hebben PS Gelderland weinig invloed op de kwaliteit van groot onderhoud en kunnen daar nauwelijks op sturen. Afgezien van de financiële kaders hebben PS Gelderland de borging van het groot onderhoud aan GS overgelaten. PS Overijssel hebben naast financiële ook inhoudelijke kaders meegegeven voor het groot onderhoud, wel is de informatievoorziening over de kwaliteit van de wegen en kunstwerken nog een aandachtspunt.

In beide provincies hebben GS en PS zicht op te verwachten ontwikkelingen en de naar verwachting stijgende kosten voor het groot onderhoud in de toekomst. De dekking daarvoor is echter nog niet geregeld. Dit is een cruciaal aspect in de voorbereiding op het groot onderhoud van de toekomst.

Stad en Regiocontracten: lessen voor netwerksturing

De Staten van Gelderland vroegen zich af of ze wel voldoende hadden kunnen sturen en controleren bij het programma Stad en Regio, een programma dat in samenwerking met steden en regio's tot stand is gekomen. We onderzochten ten behoeve van toekomstige programma's die in netwerksturing worden uitgevoerd of het programma Stad en Regio democratisch legitiem is. Uit het onderzoek uit 2016 blijkt dat PS hebben kunnen sturen en controleren, maar ook dat zij dat vooral op een traditionele manier hebben gedaan, die niet goed past bij netwerksturing. Voor de toekomst formuleerden we een drietal lessen, gericht op het maken van een expliciete keuze voor netwerksturing inclusief de consequenties voor de rolverdeling tussen GS en PS, het speelveld (bepaal als PS de eigen ambitie) en de spelregels (wat zijn go/no-go momenten, wie moeten er betrokken worden, hoe willen PS geïnformeerd worden, welke informatie verzamelen PS zelf etc.). Lessen die voor alle volksvertegenwoordigers relevant zijn.

Al onze hoofdgerechten worden geserveerd met een (video)presentatie en een persbericht